

Absolutna vrednost

$$|x| = \begin{cases} x & ; x \geq 0 \\ -x & ; x < 0 \end{cases}$$

$$|x| \geq 0 \text{ za vsak } x \in \mathbb{R}$$

$$|xy| = |x||y|$$

trikotniška neenakost: $|x + y| \leq |x| + |y|$

kompleksna števila $i^2 = -1 \quad z = x + iy$.

$$(x + iy) \pm (u + iv) = (x \pm u) + i(y \pm v)$$

$$(x + iy) \cdot (u + iv) = (xu - yv) + i(xv + yu)$$

$$(x + iy)/(u + iv) = \frac{xu + yv - i(xv - yu)}{u^2 + v^2}$$

$$\bar{\bar{z}} = z$$

$$\overline{z_1 + z_2} = \bar{z}_1 + \bar{z}_2$$

$$\overline{z_1 z_2} = \bar{z}_1 \cdot \bar{z}_2$$

$$z + \bar{z} = 2\text{Re}z, \quad z - \bar{z} = 2i\text{Im}z$$

razteg, če je $a > 1$,

krčenje, če je $0 < a < 1$

zrcaljenje čez koordinatno izhodišče, če je $a = -1$.

$$|z| = \sqrt{z\bar{z}} = \sqrt{x^2 + y^2}$$

$$|z_1 z_2| = |z_1||z_2|$$

$$|\bar{z}| = |z|$$

$$|z_1 + z_2| \leq |z_1| + |z_2|$$

$$z = |z|(\cos \varphi + i \sin \varphi)$$

Eulerjeva formula: $e^{i\varphi} = \cos \varphi + i \sin \varphi$

Polarni zapis se poenostavi: $z = |z|e^{i\varphi}$.

Množenje se poenostavi: $z_1 z_2 = |z_1||z_2|e^{i(\varphi_1 + \varphi_2)}$

Števila $z = e^{i\varphi}$, $\varphi \in \mathbb{R}$ so na **enotski krožnici** $|z| = 1$.

$$\bar{z} = |z|e^{-i\varphi}$$

$$z^n = |z|^n e^{in\varphi} \quad \text{de Moivreova formula}$$

$$z^{-1} = \frac{1}{|z|} e^{-i\varphi}$$

$$\frac{z_1}{z_2} = \frac{|z_1|}{|z_2|} e^{i(\varphi_1 - \varphi_2)}$$

preslika krog $|z| \leq 1$,

območje $\{z \mid |z| \leq 1, \text{Re}z \geq 0\}$,

kvadrat $|x| + |y| = 1$,

$$z_k = \sqrt[n]{|a|} e^{i\frac{\varphi + 2k\pi}{n}}, \quad k = 0, \dots, n-1$$

$$a = |a|e^{i\varphi}$$

Zaporedja

Zaporedje $(a_n)_n$ je **navzgor omejeno**, če ima zgornjo mejo, to je tako število $M \in \mathbb{R}$, da je $a_n \leq M$ za vsak $n \in \mathbb{N}$.

Zaporedje $(a_n)_n$ je **navzdol omejeno**, če ima spodnjo mejo, to je tako število $m \in \mathbb{R}$, da je $a_n \geq m$ za vsak $n \in \mathbb{N}$.

Zaporedje je **naraščajoče**, če je $a_n \leq a_{n+1}$ za vsak n , in je **padajoče**, če je $a_n \geq a_{n+1}$ za vsak n .

Zaporedje (a_n) je **konvergentno**, če ima limito. Sicer je **divergentno**.

$$\lim_{n \rightarrow \infty} (a_n + b_n) = a + b$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} a_n b_n = ab$$

Če je $b_n \neq 0$ za vsak n in $b \neq 0$, je

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n} = \frac{a}{b}$$

Vrste

$$S_0 = a_0, \quad \begin{cases} \blacktriangleright \text{konvergira, če je } |q| < 1, \\ \blacktriangleright \text{divergira, če je } |q| \geq 1. \end{cases}$$

$$S_{m+1} = S_m + a_{m+1}$$

Vsota vrste je limita $\lim_{m \rightarrow \infty} S_m = S$.

Za $|q| < 1$ je

$$\sum_{n=0}^{\infty} q^n = 1 + q + q^2 + \dots + q^n + \dots = \frac{1}{1-q}$$

$$\sum_{n=M}^{\infty} a \cdot q^n = aq^M + aq^{M+1} + \dots + aq^n + \dots = \frac{aq^M}{1-q}$$

Če je vrsta konvergentna, je $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0$.

► **Pazi!** Pogoj ni zadosten.

► Zgled: **harmonična vrsta** $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n}$ ni konvergentna.

► **Leibnizov kriterij:** če zaporedje a_n monotonno pada proti 0 in so vsi členi a_n pozitivni potem je $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \cdot a_n$ konvergentna.

► Primer: $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{n}$.

Funkcije

eksplicitno: $y = f(x)$, denimo $y = \sqrt{1-x^2}$

implicitno: $F(x, y) = 0$, denimo $x^2 + y^2 - 1 = 0$, $y \geq 0$

parametrično: $x = x(t)$, $y = y(t)$, denimo

$$x = \cos t, \quad y = \sin t, \quad t \in [0, \pi]$$

soda, če je $f(-x) = f(x)$ za vsak $x \in \mathcal{D}_f$

liha, če je $f(-x) = -f(x)$ za vsak $x \in \mathcal{D}_f$.

Vsaka vodoravna premica seka graf surjektivne funkcije v vsaj eni točki.

Graf injektivne funkcije seka poljubno vodoravno premico v največ eni točki.

$$(g \circ f)(x) = g(f(x)),$$

Za funkcijo $f(x) = \frac{x}{1-x}$ poiščimo inverzno funkcijo.

Najprej v izrazu $y = \frac{x}{1-x}$ zamenjamo x in y , dobimo $x = \frac{y}{1-y}$,

nato pa iz te enačbe izračunajmo y :

$g(x) = f(x-a)$ vodoravni premik za a v desno

$g(x) = f(x) + c$ navpični premik za c navzgor

$g(x) = f(\frac{x}{a})$ vodoravni razteg za faktor a

$g(x) = cf(x)$ navpični razteg za faktor c

$g(x) = -f(x)$ zrcaljenje preko osi x

$g(x) = f(-x)$ zrcaljenje preko osi y

$$\mathcal{D}_{\arctan} = \mathbb{R}, \quad \mathcal{Z}_{\arctan} = (-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2})$$

$$\mathcal{D}_{\text{arccot}} = \mathbb{R}, \quad \mathcal{Z}_{\text{arccot}} = (0, \pi)$$

$$\text{velja zveza: } \arctan x + \text{arccot } x = \frac{\pi}{2}$$

Limita funkcije

$$\lim_{x \rightarrow a} (f(x) + g(x)) = L + K$$

$$\lim_{x \rightarrow a} (\alpha f(x)) = \alpha L \text{ za vsak } \alpha \in \mathbb{R}$$

$$\lim_{x \rightarrow a} f(x)g(x) = LK$$

če je $K \neq 0$, je $\lim_{x \rightarrow a} \frac{f(x)}{g(x)} = \frac{L}{K}$.

Število L je **leva limita** funkcije f v točki a , če za vsak $\epsilon > 0$ obstaja tak $\delta > 0$, da je $|f(x) - L| < \epsilon$, če je $a - \delta < x < a$. Označimo:

$$L = \lim_{x \nearrow a} f(x) = \lim_{x \rightarrow a^-} f(x).$$

Število L je **desna limita** funkcije f v točki a , če za vsak $\epsilon > 0$ obstaja tak $\delta > 0$, da je $|f(x) - L| < \epsilon$, če je $a < x < a + \delta$. Označimo:

$$L = \lim_{x \searrow a} f(x) = \lim_{x \rightarrow a^+} f(x).$$

Funkcija f je **zvezna** v točki a natanko tedaj, ko je

$$\lim_{x \nearrow a} f(x) = f(a) = \lim_{x \searrow a} f(x).$$

Izrek

Če je $\lim_{x \rightarrow a} g(x) = L$ in je funkcija f zvezna v točki L , je

$$\lim_{x \rightarrow a} (f \circ g)(x) = f(L).$$

Torej lahko zamenjamo vrsti red računanja limite in vrednosti zvezne funkcije.

$$\text{Zgled: Izračunajmo limito } \lim_{x \rightarrow 0} \sin(3x^2 + \pi)$$

► **Bisekcija**

► **Sekantna metoda**

$$\blacktriangleright a = x_0 \text{ in } b = x_1 \text{ začetna približka,}$$

$$\blacktriangleright x_n = x_{n-1} - \frac{f(x_{n-1})(x_{n-1} - x_{n-2})}{f(x_{n-1}) - f(x_{n-2})}$$

$$\blacktriangleright \text{red metode: } \alpha = \frac{1 + \sqrt{5}}{2} \approx 1.618 \text{ (zlati rez).}$$

► **Splošna iteracija**

► Enačbo zapišemo v obliki $g(x) = x$ (na primer $(f(x) + x) = x$).

► Če je rekurzivno zaporedje $x_0, x_n = g(x_{n-1})$ konvergentno, konvergira proti eni od rešitev.

► Red metode (in konvergenca) je odvisen od odvoda funkcije $g(x)$ v rešitvi.

Za funkcijo f , ki je zvezna na zaprtem intervalu $[a, b]$, velja

► **f omejena** na $[a, b]$, tj. obstaja

$$M = \max\{f(x); x \in [a, b]\}, \quad m = \min\{f(x); x \in [a, b]\}$$

► obstaja $x_M \in [a, b]$, kjer je $f(x_M) = M$ in $x_m \in [a, b]$, kjer je $f(x_m) = m$ (tj. M in m sta maksimum in minimum, ne le supremum in infimum)

► za vsako vrednost y med m in M , $m \leq y \leq M$, obstaja točka $x_y \in [a, b]$, kjer je $f(x_y) = y$, tj. enačba $f(x) = y$ ima rešitev na intervalu $[a, b]$.

$$\int f(u(x))u'(x) dx = \int f(u) du$$

$$(x-p)^2 + (y-q)^2 = r^2$$

$$x^2 + y^2 + ax + by + c = 0$$

Odvodi

$$(f + g)'(x) = f'(x) + g'(x)$$

$$(\alpha f)'(x) = \alpha f'(x)$$

$$(fg)'(x) = f'(x)g(x) + f(x)g'(x)$$

$$\left(\frac{f(x)}{g(x)}\right)' = \frac{f'(x)g(x) - f(x)g'(x)}{(g(x))^2}, \text{ kjer } g(x) \neq 0$$

$$(f \circ g)'(x) = f'(g(x))g'(x) \dots \text{posredno odvajanje funkcij}$$

$$(f^{-1})'(f(x)) = \frac{1}{f'(x)}, \text{ kjer } f'(x) \neq 0.$$

f(x)	f'(x)
x^α	$\alpha x^{\alpha-1}$
e^x	e^x
a^x	$a^x \log a$
$\log x$	$\frac{1}{x}$
$\log_a x$	$\frac{1}{x \log a}$
$\sin x$	$\cos x$
$\cos x$	$-\sin x$
$\tan x$	$\frac{1}{\cos^2 x}$
$\cot x$	$-\frac{1}{(\sin x)^2}$
$\arcsin x$	$\frac{1}{\sqrt{1-x^2}}$
$\arctan x$	$\frac{1}{1+x^2}$

Tangenta v x_0 : $y = f(x_0) + f'(x_0)(x - x_0)$.

Tangenta se blizu x_0 dobro prilega grafu f . Zato jo uporabimo za približke bližnjih vrednosti:

$$f(x_0 + h) \doteq f(x_0) + f'(x_0)h$$

Zgodovinska oznaka: $f' = \frac{dy}{dx}$ oziroma $df = f' dx$.

Izrek

$f: [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ (vsaj) dvakrat odvedljiva funkcija in $x_0 \in (a, b)$ stacionarna točka funkcije f .

► Če $f''(x_0) > 0$, potem je v x_0 lokalni minimum.

► Če $f''(x_0) < 0$, potem je v x_0 lokalni maksimum.

Če je $\lim_{x \rightarrow a} f(x) = \lim_{x \rightarrow a} g(x) = 0$, je

$$\lim_{x \rightarrow a} \frac{f(x)}{g(x)} = \lim_{x \rightarrow a} \frac{f'(x)}{g'(x)}.$$

Če je $\lim_{x \rightarrow a} f(x) = \lim_{x \rightarrow a} g(x) = \infty$, je

$$\lim_{x \rightarrow a} \frac{f(x)}{g(x)} = \lim_{x \rightarrow a} \frac{f'(x)}{g'(x)}.$$

Pravili veljata tudi za enostranski limiti, ko gre $x \rightarrow \infty$ ali $x \rightarrow -\infty$.

Taylorjev polinom stopnje n:

$$T_n(x) = f(x_0) + f'(x_0)(x - x_0) + \dots + \frac{f^{(n)}(x_0)}{n!}(x - x_0)^n$$

Nedoločeni integral

$$\int x^\alpha dx = \frac{1}{\alpha+1} x^{\alpha+1} + C, \alpha \neq -1 \quad \int x^{-1} dx = \log|x| + C$$

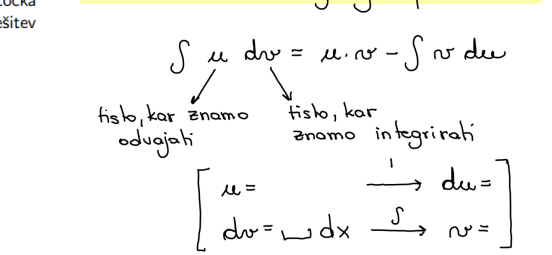
$$\int e^x dx = e^x + C$$

$$\int \cos x dx = \sin x + C \quad \int \sin x dx = -\cos x + C$$

$$\int \frac{dx}{\cos^2 x} = \tan x + C$$

$$\int \frac{dx}{\sqrt{1-x^2}} = \arcsin x + C \quad \int \frac{dx}{1+x^2} = \arctan x + C$$

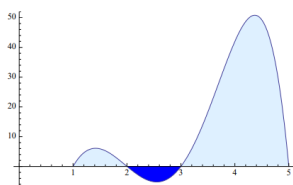
PER PARTES (integracija po delih):

Določeni integral

$$\int_a^b f(x) dx = P_1 - P_2, \quad P = \int_a^b (f(x) - g(x)) dx$$

kjer je P_1 ploščina dela nad osjo x in P_2 ploščina dela pod osjo x .

Lastnosti določenega integrala

$f: [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ integrabilna.

- $\int_a^b f(x) dx = \int_a^b f(t) dt$
- $\int_a^b f(x) dx = - \int_b^a f(x) dx$
- $\int_a^a f(x) dx = 0$
- Linearnost:
  - $\int_a^b (f(x) + g(x)) dx = \int_a^b f(x) dx + \int_a^b g(x) dx$
  - $\int_a^b \alpha f(x) dx = \alpha \int_a^b f(x) dx$
- $\int_a^b f(x) dx = \int_a^c f(x) dx + \int_c^b f(x) dx$ za vse $c \in [a, b]$
- Če je f liha, je $\int_{-a}^a f(x) dx = 0$.
- Če je f soda, je $\int_{-a}^a f(x) dx = 2 \int_0^a f(x) dx$.
- Monotonost: Če je $f(x) \leq g(x)$ na $[a, b]$, je
  - $\int_a^b f(x) dx \leq \int_a^b g(x) dx$
- $\left| \int_a^b f(x) dx \right| \leq \int_a^b |f(x)| dx$
- Če je $m = \min\{f(x) \mid x \in [a, b]\}$ in $M = \max\{f(x) \mid x \in [a, b]\}$, je
  - $m(b-a) \leq \int_a^b f(x) dx \leq M(b-a)$

Povprečna vrednost funkcije f na intervalu $[a, b]$ je

$$\int_a^b f(x) dx = F(b) - F(a) = F(x)|_a^b = [F(x)]_a^b$$

$f: [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ pozitivna funkcija. Naj bo T vrtenina, dobljena z vrtenjem grafa f okoli x osi na $[a, b]$.

prostornina: $V(T) = \pi \int_a^b f^2(x) dx$

površina plašča: $P(T) = 2\pi \int_a^b f(x) \sqrt{1 + (f'(x))^2} dx$

Dolžina loka grafa $y = f(x)$, $a \leq x \leq b$:

$$\ell = \int_a^b \sqrt{1 + (f'(x))^2} dx$$

Vektor

$$\vec{a} + \vec{b} = \begin{bmatrix} a_1 \\ a_2 \\ \vdots \\ a_n \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} b_1 \\ b_2 \\ \vdots \\ b_n \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a_1 + b_1 \\ a_2 + b_2 \\ \vdots \\ a_n + b_n \end{bmatrix}$$

$$\alpha \vec{a} = \alpha \begin{bmatrix} a_1 \\ a_2 \\ \vdots \\ a_n \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \alpha a_1 \\ \alpha a_2 \\ \vdots \\ \alpha a_n \end{bmatrix}$$

$$\|\vec{a}\| = \sqrt{\vec{a} \cdot \vec{a}}$$

$\mathbb{R}^2$

$$\vec{r}_A = \begin{bmatrix} a_1 \\ a_2 \end{bmatrix} = a_1 \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix} + a_2 \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix} = a_1 \vec{i} + a_2 \vec{j}$$

$$\vec{a} + \vec{b} = \vec{b} + \vec{a}$$

$$(\vec{a} + \vec{b}) + \vec{c} = \vec{a} + (\vec{b} + \vec{c})$$

$$\vec{0} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ \vdots \\ 0 \end{bmatrix} \text{ in velja}$$

- $\vec{a} + \vec{0} = \vec{a}$
- $\vec{a} + (-1)\vec{a} = \vec{0}$

$$\alpha(\beta \vec{a}) = (\alpha\beta)\vec{a} \text{ za vse } \alpha, \beta \in \mathbb{R}$$

$\mathbb{R}^3$

$$\vec{r}_A = \begin{bmatrix} a_1 \\ a_2 \\ a_3 \end{bmatrix} = a_1 \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} + a_2 \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix} + a_3 \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix} = a_1 \vec{i} + a_2 \vec{j} + a_3 \vec{k}$$

Matrike

- (E1) Med seboj lahko zamenjamo dve enačbi.
  - (E2) Posamezni enačbi lahko prištejemo večkratnik druge enačbe.
  - (E3) Enačbo lahko pomnožimo z realnim številom a , ki je različno od nič.
- V resnici bomo operacije izvajali na razširjeni matriki sistema:
- (E1) Med seboj lahko zamenjamo dve vrstici.
  - (E2) Posamezni vrstici lahko prištejemo večkratnik druge vrstice.
  - (E3) Vrstico lahko pomnožimo z realnim številom a , ki je različno od nič.

Rang matrike je število neničelnih vrstic, ki jih dobimo po prvi ali drugi fazi Gaussovega postopka.

Izrek

Sistem m linearnih enačb z n neznanami je rešljiv natanko tedaj, ko je rang matrike sistema enak rangju razširjene matrike sistema.

Če sistem ima rešitve, lahko nadaljujemo postopek (kot pri Gaussovi eliminaciji) za elemente nad pivoti.

$$\begin{bmatrix} p_{11} & * & \dots & * & 0 & * & \dots & * & 0 & * & 0 & * & * & * \\ 0 & 0 & \dots & 0 & p_{2k} & * & \dots & * & 0 & * & 0 & * & * & * \\ 0 & 0 & \dots & 0 & \dots & 0 & \dots & 0 & p_{3l} & \dots & 0 & \dots & * & * \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots \\ 0 & \dots & 0 & \dots & \dots & \dots & \dots & 0 & p_{rs} & \dots & * & * & * & * \end{bmatrix}$$

Postopek začnemo z najbolj desnim pivotom, nadaljujemo proti levi.

Dobimo matriko v *reducirani vrstično stopničasti obliki*. Spremenljivkam, ki odgovarjajo pivotnim stolpcem, pravimo *glavne neznanke*. Ostalim neznanam pravimo *proste neznanke*.

Izrek

Sistem linearnih enačb je lahko brez rešitev. To se zgodi natanko takrat, ko s postopkom Gaussove eliminacije dobimo vrstico oblike $[0 \ 0 \ \dots \ 0 \mid a]$, pri čemer je $a \neq 0$.

Izrek

Če sistem linearnih enačb ima rešitev, potem ima

- eno rešitev natanko tedaj, ko je število pivotov enako številu neznank sistema.
- neskončno rešitev natanko tedaj, ko je število pivotov manjše kot število neznank. Če ima sistem n neznank r pivotov, potem rešitve sistema tvorijo družino, odvisno od $n - r$ parametrov.

Izrek

Homogen sistem ima netrivialne rešitve natanko tedaj, ko je rang matrike sistema manjši od števila neznank.

Kofaktorji

$$|A| = a_{11}(a_{22}a_{33} - a_{23}a_{32}) + a_{12}(a_{23}a_{31} - a_{21}a_{33}) + a_{13}(a_{21}a_{32} - a_{22}a_{31})$$

- Ne velja nujno $A \cdot B = B \cdot A$
- $A \cdot (B \cdot C) = (A \cdot B) \cdot C$
- $(A + B) \cdot C = A \cdot C + B \cdot C$ in $A \cdot (B + C) = A \cdot B + A \cdot C$
- Transponiranje produkta: $(A \cdot B)^T = B^T \cdot A^T$
- $\det(A \cdot B) = \det(A) \cdot \det(B)$
- Enotska matrika** ali **identiteta**: Kvadratna matrika I_m velikosti $m \times m$, ki ima enice po diagonali, sicer pa same ničle. Za vsako matriko $A_{m \times n}$ velja $A_{m \times n} \cdot I_n = A_{m \times n}$ in $I_m \cdot A_{m \times n} = A_{m \times n}$
- Pazi! Obstaja A, B , da velja $A \cdot B = 0$.
- Pazi! Za matrično množenje pravilo krajšanja ne velja!

Mešani produkt vektorjev $\vec{a} = \begin{bmatrix} a_1 \\ a_2 \\ a_3 \end{bmatrix}$, $\vec{b} = \begin{bmatrix} b_1 \\ b_2 \\ b_3 \end{bmatrix}$ in $\vec{c} = \begin{bmatrix} c_1 \\ c_2 \\ c_3 \end{bmatrix}$ lahko zapišemo kot

$$(\vec{a}, \vec{b}, \vec{c}) = \vec{a} \cdot (\vec{b} \times \vec{c}) = \begin{vmatrix} a_1 & a_2 & a_3 \\ b_1 & b_2 & b_3 \\ c_1 & c_2 & c_3 \end{vmatrix}$$

Razdalja točke od ravnine

$$d(T, \Sigma) = \frac{|(\vec{r}_T - \vec{r}_A) \cdot \vec{n}|}{\|\vec{n}\|}$$

$$\text{proj}_{\vec{b}}(\vec{a}) = \frac{\vec{a} \cdot \vec{b}}{\|\vec{b}\|^2} \vec{b}$$

Lastnosti determinant

- $\det(I) = 1$ determinanta enotske matrike je enaka 1.
- Ko v matriki zamenjamo dve vrstici, determinanta spremeni predznak.

$$\begin{vmatrix} a & b \\ c & d \end{vmatrix} = - \begin{vmatrix} c & d \\ a & b \end{vmatrix}$$

- Determinanta je linearna funkcija vsake vrstice posebej.

$$\begin{vmatrix} ta & tb \\ c & d \end{vmatrix} = t \begin{vmatrix} a & d \\ a & b \end{vmatrix}$$

$$\begin{vmatrix} a+a' & b+b' \\ c & d \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} a & b \\ c & d \end{vmatrix} + \begin{vmatrix} a' & b' \\ c & d \end{vmatrix}$$

- Matrika z dvema enakima vrsticama ima determinanto 0. Posledica lastnosti 2.
- Če v matriki od poljubne vrstice odštejem mnogokratnik neke druge vrstice, se determinanta ne spremeni. Posledica lastnosti lastnosti 3 in 4.

Posledica: Pri Gaussovi eliminaciji se determinanta matrike ohranja (ali kvečjemu spremeni predznak, če menjavamo vrstice).

- Matrika, ki ima eno vrstico samih ničel, je enaka 0. Posledica lastnosti 3.

- Determinanta trikotne (spodnje ali zgornje) matrike je produkt diagonalnih elementov.

Če so vsi diagonalni elementi različni od 0, lahko z običajnimi vrstičnimi operacijami (Gaussova eliminacija) eliminiramo vse poddiagonalne elemente, nato pa z istimi pivoti še naddiagonalne elemente. Potem uporabimo lastnost 3. Če je vsaj eden izmed diagonalnih elementov enak 0, z eliminacijo dobimo vsaj eno ničelno vrstico in je (zaradi lastnosti 6) determinanta enaka 0.

- Transponirana matrika A^T ima isto determinanto kot A

Posledica: Vsaka lastnost, ki velja za vrstice determinante, velja tudi za njene stolpce.

- Determinanta spremeni predznak, če med seboj zamenjamo dva stolpca;
- Determinanta je enaka 0, če sta dva stolpca enaka;
- Determinanta je enaka 0, če so v vsaj enem stolpcu same ničle.

Inverz 2×2 matrike $A = \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix}$ izračunamo po formuli

$$A^{-1} = \frac{1}{\det A} \begin{bmatrix} d & -b \\ -c & a \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{a} \times \mathbf{b} = \begin{vmatrix} \mathbf{i} & \mathbf{j} & \mathbf{k} \\ a_1 & a_2 & a_3 \\ b_1 & b_2 & b_3 \end{vmatrix} = (a_2b_3 - a_3b_2)\mathbf{i} - (a_1b_3 - a_3b_1)\mathbf{j} + (a_1b_2 - a_2b_1)\mathbf{k}$$

Razdalja med premicama P_1 in P_2 .

$$d(P_1, P_2) = \left| (\vec{r}_A - \vec{r}_B) \cdot \frac{\vec{e}_1 \times \vec{e}_2}{\|\vec{e}_1 \times \vec{e}_2\|} \right| = \frac{|(\vec{r}_A - \vec{r}_B) \cdot (\vec{e}_1 \times \vec{e}_2)|}{\|\vec{e}_1 \times \vec{e}_2\|}$$

Razdalja točke od premice

$$d(T, p) = \left| (\vec{r}_T - \vec{r}_A) \times \frac{\vec{e}}{\|\vec{e}\|} \right| = \frac{\|(\vec{r}_T - \vec{r}_A) \times \vec{e}\|}{\|\vec{e}\|}$$

Z eliminacijo parametra pa še *kanonično* enačbo premice

$$\frac{x - a_1}{e_1} = \frac{y - a_2}{e_2} = \frac{z - a_3}{e_3}$$

Normala na ravnino Σ : $\vec{n} = \vec{AB} \times \vec{AC} \perp \Sigma$, $A \in \Sigma$.

Parametrizacija Σ : $p(t, s) = \vec{r}_A + t \cdot \vec{AB} + s \cdot \vec{AC}$.

$$\vec{a} \times \vec{b} = \begin{bmatrix} a_1 \\ a_2 \\ a_3 \end{bmatrix} \times \begin{bmatrix} b_1 \\ b_2 \\ b_3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a_2b_3 - a_3b_2 \\ a_3b_1 - a_1b_3 \\ a_1b_2 - a_2b_1 \end{bmatrix}$$

Kot φ med vektorjema $\vec{a}$ in $\vec{b}$ je določen z enakostjo

$$\cos \varphi = \frac{\vec{a} \cdot \vec{b}}{\|\vec{a}\| \cdot \|\vec{b}\|}$$